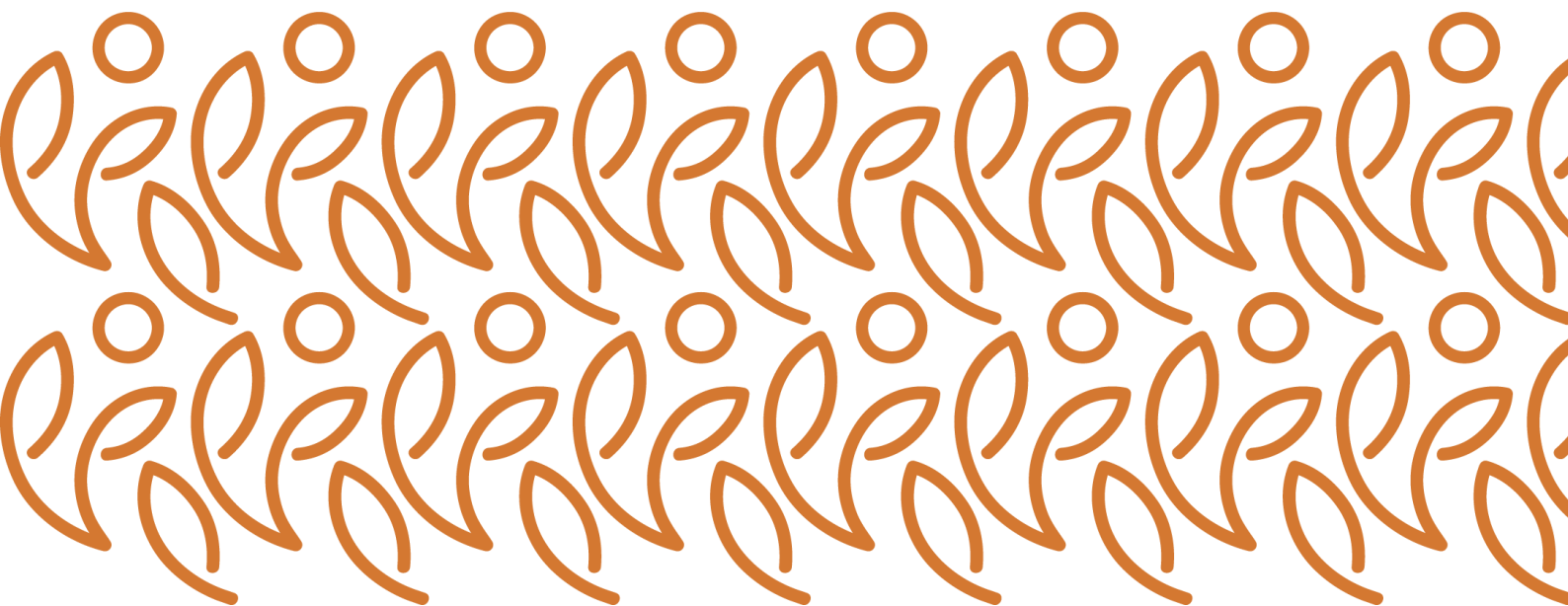

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasiakirja 1.1.2025

Hyväksytty 10.3.2025 § 91 Aluehallitus

9167-2024-O

Sisällys

1 Yleiset periaatteet	5
1.1 Asiakasmaksun perimisen erityistilanteet	5
1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä	5
1.3 Asiakasmaksun periminen	5
1.4 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	6
1.5 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen	7
1.6 Maksukatto	7
1.7 Sotainvalidit	10
1.8 Rintamaveteraanit	11
1.9 Etäpalveluista perittävät maksut	11
1.10 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu	12
1.11 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun	12
2 Terveystenhuollon asiakasmaksut	14
2.1 Perusterveydenhuollon asiakasmaksut	14
2.2 Suun terveydenhuolto	16
2.3 Perusterveydenhuollon sotekeskuksessa annettavien lääkärintodistusten ja -lausuntojen maksut	18
2.4 Maksuttomat lääkärintodistukset ja -lausunnot	19
2.5 Erikoissairaanhoidon asiakasmaksut	19
2.6 Erikoissairaanhoidossa annettavien lääkärintodistusten ja -lausuntojen maksut	23
2.7 Käyttämättä tai peruuttamatta jätetty palvelu perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa	24
2.8 Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa	25
2.9 Kotisairaalahoidon maksut	27
2.10 Palliativisen keskuksen maksut	28
2.11 Polikliinisen päiväsairaaloiminnan maksut	28
2.12 Pitkäaikaisen laitoshoidon maksut erikoissairaanhoidossa	29
3 Ensihoitopalvelu	30
4 Sosiaalihuollon asiakasmaksut	31
4.1 Tukipalvelut	31
4.1.1 Ateriamaksut	31
4.1.2 Turvapalvelut	32
4.1.3 Kauppapalvelu	33
4.1.4 Asiointipalvelu	33

4.1.5	Vaatehuolto	33
4.1.6	Peseytymispalvelu	34
4.1.7	Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävä tai tukeva palvelu ikäihmisten palveluissa	34
4.1.8	Muut tukipalvelut	35
4.2	Kotihoito.....	35
4.2.1	Tilapäinen ja lyhytaikainen kotihoito.....	35
4.2.2	Etäkotihoito	36
4.2.3	Jatkuva ja säännöllinen kotihoito	36
4.2.4	Lapsiperheiden kotipalvelu (SHL 1301/2014).....	40
4.3	Tuettu ja yhteisöllinen asuminen	41
4.3.1	Lyhytaikainen maksu tuetussa ja yhteisöllisessä asumisessa	41
4.3.2	Pitkäaikainen tuettu ja yhteisöllinen asuminen.....	42
4.3.3	Lyhytaikainen asuminen hyvinvointialueen hallinnoimassa tilapäisasunnossa	42
4.4	Ympäri vuorokautinen palveluasuminen ja perhehoito	43
4.4.1	Lyhytaikaisen hoidon maksu ikäihmisten palvelujen ympärivuorokautisessa palveluasumisessa	43
4.4.2	Ikäihmisten ja työikäisten lyhytaikaisen hoidon maksut perhehoidossa	44
4.4.3	Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen ja perhehoito	44
5	Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon asiakasmaksut	49
5.1	Asiakkaan maksuttomat palvelut uuden vammaispalvelulain (675/2023) nojalla 1.1.2025 alkaen.....	50
5.2	Päivä- ja työtoiminta.....	52
5.2.1	Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta.....	52
5.2.2	Asiakkaan palvelu on järjestetty kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) nojalla (Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta ja koulujen loma-ajan toiminta)	53
5.3	Vammaisten asumispalvelut/ asumisen tuki (Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset).....	53
5.3.1	Lyhytaikaisen huolenpidon maksu ja omaishoidontuen perusteella järjestetty vapaa	53
5.3.2	Maksu käyttämättä jätetystä palvelusta	53

5.3.3	Vammaisten asumispalvelun / asumisen tuen ateriamaksut	54
5.3.4	Pitkäaikainen asumispalvelu / asumisen tuki (Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu)	54
5.4	Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito	56
5.4.1	Pitkäaikainen laitoshoido	56
6	Vammaisen lapsen pitkäaikaisen asumisen tuki (asiakkaan palvelu on järjestetty vammaispalvelulain (675/2023) nojalla).....	57
6.1	Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain liikkumista tukevien palveluiden asiakasmaksut ..	57

1 Yleiset periaatteet

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut ovat voimassa 1.1.2024 alkaen Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestämässä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen perimisessä sovelletaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki siihen myöhemmin lainsäädännössä tulleet muutoksineen ja asetusta sosiaali- ja terveyden huollon asiakasmaksuista (912/1992), jäljempänä asiakasmaksuasetus. Asiakasmaksulakia sovelletaan myös hyvinvointialueen ostopalveluna järjestämään palveluun.

1.1 Asiakasmaksun perimisen erityistilanteet

Asiakkaan siirtyessä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestämästä palvelusta toiseen ei lähetettävä yksikkö laskuta lähtöpäivää. Esimerkit: asumisyksikkö – laitoshoido / laitoshoido – laitoshoido / asumisyksikkö – asumisyksikkö.

Alle 18-vuotiaalle asiakkaalle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat pää- sääntöisesti maksuttomia, ellei tässä asiakasmaksuasiakirjassa toisin erikseen mainita.

Tietosuoja-asetuksen mukaisen tarkastusoikeuden nojalla toimitetuista terveystiedoista ei peritä maksua. Palvelukohtaisista asiakasmaksun perimisen erityistilanteista on tässä asiakasmaksuasiakirjassa mainittu kunkin palvelun kohdalla

1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä

Asiakasmaksulaki 2 §

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää palvelusta perittävän maksun enimmäismäärä ja maksu määräytyväksi maksukyvyn mukaan.

1.3 Asiakasmaksun periminen

Asiakasmaksulaki 2 a § ja 2 b §.

Asiakkaalle on annettava lasku, josta näkyy laskun päivämäärä, asiakas, palvelu, jota lasku koskee, maksun suuruus ja peruste, onko kyseessä julkinen vai yksityinen palveluntuottaja, sekä lisätietojen antajan

yhteystieto. Lisäksi laskussa pitää näkyä kerryttääkö kyseinen palvelu maksukattoa, ja jos kerryttää, maininta siitä, että asiakkaan on itse seurattava maksukaton kertymistä. Muihin kuin maksukyvyn mukaan määräytyviin laskuihin on liitettävä oikaisuvaatimusohje.

Asiakkaalle on annettava päätös maksukyvyn mukaan määräytyvästä maksusta. Päätöksessä on oltava ainakin seuraavat tiedot: asiakas ja palvelu, jota päätös koskee, päätöksen tehnyt viranhaltija ja päätöksen päivämäärä, maksun suuruus ja peruste, sekä yhteyshenkilö, jolta asiakas voi pyytää lisätietoja. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohje.

Asiakasmaksujen periminen kuuluu hyvinvointialueelle eikä hyvinvointialue voi siirtää palveluntarjoajalle oikeutta maksun perimiseen.

1.4 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Asiakasmaksulaki 11 §.

Maksun alentamisen ja perimättä jättämisen on oltava ensisijaista toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden.

Terveystieteiden huollon tasasuuruiset maksut eli muut kuin maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut peritään vahvistettujen määrien mukaisesti. Hyvinvointialueella ei ole lakiin perustuvaa velvollisuutta jättää perimättä tai alentaa näitä asiakasmaksuja.

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.

Hyvinvointialueen on annettava asiakkaalle tieto siitä, mitä laissa säädetään maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä. Tieto on annettava ennen ensimmäistä palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä. Jos tiedon antaminen ei ole mahdollista ennen palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä, sen voi antaa myöhemmin, kuitenkin viimeistään laskutettaessa. Tieto on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen sisällön. Tietoa annettaessa asiakkaalle on annettava sen tahon nimi ja yhteystiedot, jolta asiakas voi tarvittaessa pyytää lisätietoja.

Edellä mainittu tieto on annettava asiakkaalle henkilökohtaisesti kirjallisesti tai suullisesti. Tieto voidaan antaa myös asiakkaan yksilöivän

sähköisen palvelun välityksellä. Jos tieto annetaan muulla tavalla kuin kirjallisesti, asiakkaalle on hänen pyynnöstään annettava tieto myös kirjallisena.

1.5 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen

Asiakasmaksulaki 10 j §.

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido/ asumispalvelu/ perhehoito ja säännöllinen kotihoito) määrätään toistaiseksi. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut sekä niihin liittyvät tulotiedot tarkistetaan indeksitarkistuksen yhteydessä voimassa olevan lainsäädännön mukaan ja asiakkaan tai tämän edustajan hakemuksesta tai hyvinvointialueen aloitteesta silloin kun:

- asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet
- asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus laissa säädettyihin vähennyksiin on muuttunut
- perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi
- asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen
- hyvinvointialueen maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun määrittämiseksi tulee asiakkaan tai hänen edunvalvojansa/asioiden hoitajansa esittää tositteet tulo- ja verotustiedoista ja maksun määrittämiseksi tarvittavista kustannuksista.

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

1.6 Maksukatto

Asiakasmaksulaki 6 a §.

Asiakkaan maksamille julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä eli maksukatto, 762 €. Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 762 € ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta/laitospalvelusta psykiatrian toimintayksikössä peritään kuitenkin ylläpitomaksuna 25,10 € /hoitopäivä 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä maksukaton ylittymisen jälkeen.

Alle 18-vuotiaan asiakkaan käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Asiakasmaksulaissa maksukaton seurantavelvollisuus on asiakkaalla.

Maksukaton täyttymisen jälkeen asiakkaalla annetaan tarvittaessa maksukaton ylittymistä koskeva todistus. Todistuksen myöntää se terveydenhuollon laitos, jossa maksukatto on täyttynyt. Todistuksen saamiseksi palvelun käyttäjän on tarvittaessa esitettävä alkuperäiset tositteet hänen itsensä tai hänen huollettavinaan olevien alaikäisten lasten saamista palveluista suoritetuista maksuista. Todistus on maksukaton täyttymisestä lähtien voimassa kalenterivuoden loppuun saakka.

Maksukattoa kerryttävät maksut

- terveyskeskuksen avosairaanhoidon palvelusta
- poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta
- päiväkirurgisesta toimenpiteestä
- suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta (hammasteknisiä kuluja lukuun ottamatta)
- suun ja leukojen erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteistä
- terveydenhuollon ammattihenkilön antamasta fysioterapiasta, neuropsykologisesta kuntoutuksesta, ravitsemusterapiasta, jalkojenhoidosta, puheterapiasta, toimintaterapiasta ja muusta niihin rinnastettavasta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta. Edellä mainitut terapiat voidaan toteuttaa yksilö- tai ryhmäterapiana.
- sarjassa annettavasta hoidosta
- päivä- ja yöhoidosta
- tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta
- lyhytaikaisesta laitoshoidosta ja lyhytaikaisesta laitospalvelusta
- lääkinnällisen kuntoutuksen laituskuntoutusjaksosta, jota annetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lainmukaisia palveluja saavalle henkilölle tai vammaispalvelulain mukaisia palveluja saavalle henkilölle

- em. palveluista perityt maksut, kun palvelu on järjestetty ostopalveluna
- em. palveluista perityt maksut, kun asiakasmaksulasku on maksettu toimeentulotuesta
- em. palveluista etäpalveluna perityt maksut
- hoitopuhelumaksu

Maksukatton ulkopuolelle jäävät maksut

- maksua, joka on peritty työtapaturma- ja ammattitautilain, maatalous- yrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain, sotilasvammalain, liikenne- vakuutuslain, potilasvakuutuslain tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta hoidosta
- maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, lukuun ottamatta maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla on Euroopan unionin lainsäädännön tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen nojalla oikeus terveyspalveluihin samoin edellytyksin kuin Suomessa asuvalla henkilöllä tai joka sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 56 §:n mukaan rinnastetaan hyvinvointialueen asukkaaseen. (8.7.2022/600)
- tilapäisen kotipalvelun tai tilapäisen kotihoidon maksua
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittäviä maksuja
- sairaankuljetusmaksua
- pitkäaikaisen laitoshoidon maksua
- lääkärintodistusmaksua
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävää maksua
- sosiaalihuoltolain mukaista asumispalvelumaksua
- omaishoidon lakisääteisten vapaiden ajalta perittyjä asiakasmaksuja
- vaikeavammaisen asumispalvelumaksua
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelumaksua
- työterveyshuollon maksua
- perhehoidon maksua
- viivästyskorko- ja perintäkulumaksuja
- muita maksuja, joiden huomioon ottamisesta maksukatossa ei säädetä asiakasmaksulain § 6a:ssä
- palvelusetelillä järjestetyn palvelun omavastuuosuus

Jos palvelun käyttäjä on kalenterivuoden aikana suorittanut maksukattoon sisältyvistä palveluista maksuja enemmän kuin 762 euroa, hänellä on oikeus saada liikaa suoritettut maksut takaisin. Jos vaatimusta liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta ei ole tehty 762 euron rajan ylittymistä seuraavan kalenterivuoden aikana, palvelun käyttäjä menettää oikeutensa palautukseen.

Jos maksun sisältyminen maksukattoon selviää viranomaisen tai vakuutusyhtiön päätöksen taikka muutoksenhaun vuoksi vasta maksukaton seurantavuoden jälkeen, vaatimus liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta on tehtävä vuoden kuluessa siitä, kun päätös on annettu tai muutoksenhaun johdosta annettu päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Hyvinvointialue saa kerätä välttämättömiä tietoja asiakkaan maksukaton täyttymisen seuraamiseksi. Lisäksi hyvinvointialueella on oikeus saada julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta välttämättömät tiedot maksukaton täyttymisen seuraamiseksi salassapitosäännösten estämättä.

1.7 Sotainvalidit

Sotilasvammalaki (404/1948) § 6, 6A, 6B (sotainvalidit)

Sotainvalideilta, joilla on vähintään 10 % haitta-aste ja jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet vuosien 1939–1945 sotien johdosta, ei peritä asiakasmaksua):

- kotihoidosta ja kotipalveluista ja niihin liittyvistä kotihoidon tuki- ja ateriapalveluista
- asumispalvelujen hoiva- ja ateriamaksua
- pitkäaikaisesta perhehoidosta (Valtiokonttorin ohjeiden perusteella korvattava)
- omaishoidon tukeen kuuluvista palveluista
- liikkumista tukevista palveluista, jotka on myönnetty sosiaalihuoltolain 23 §:n nojalla
- sairaanhoitopalveluista, jotka säädetty Terveystieteidenhuoltolain 24 §:ssä
- Sotainvalideilta, joiden haitta-aste on vähintään 20 %, ei peritä asiakasmaksua:
- pitkäaikaisesta laitoshoidosta
- lyhytaikaisesta kuntouttavasta laitoshoidosta

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue perii korvaukset edellä mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (viimeisin voimassa oleva Valtiokonttorin ohje kunnille Sotainvalidit 14.12.2021VK/113425/08.01.02/2021)

1.8 Rintamaveteraanit

Laki rintamaveteraanin kuntoutuksesta (1184/1988)
(rintamaveteraanit).

Rintamaveteraaneilta ei peritä asiakasmaksua

- kotihoidosta, kotisairaanhoidosta ja kotisairaalahoidosta
- kotiin annettavista ateriapalveluista ja tukipalveluista (tukipalveluja esim. turvapuhelin-, asiointi-, kauppa-, saattaja-, kylvetys-, siivous- ja pyykkivaatehuoltopalvelu sekä apteekin lääkkeiden annosjakelupalvelu)
- sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta
- sosiaalihuoltolain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun hoivasta/huolenpidosta ja aterioista
- perhehoitolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta
- terveydenhuoltolain 29 §:n mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue perii korvaukset edellä mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (Valtiokonttorin ohje kunnille 14.12.2021 VK/113428/08.01.02/2021).

1.9 Etäpalveluista perittävät maksut

Etäpalvelu/etävastaanotto (videovälitteinen tai puhelimitse) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin tai palveluun. Etäyhteyksien avulla annetusta palvelusta peritään samat maksut kuin esimerkiksi vastaanottokäynnistä poliklinikalla tai sote-yksikössä tai kotikäynnillä annetusta palvelusta, mikäli palvelu on maksullinen muutoinkin.

Etäpalveluilla tarkoitetaan sosiaali- ja terveystieteissä sitä, että asiakkaan hoivaa, potilaan tutkimista, diagnostiikkaa, tarkkailua, seuranta, hoitamista, hoitoon liittyvät päätöksiä tai suosituksia voidaan tehdä puhelimitse tai videon välityksellä, ja niiden avulla välitettyihin tietoihin ja dokumentteihin pohjautuen.

Etävastaanoton varatusta ja käyttämättä jätetystä ajasta voidaan periä käyttämättä jätetystä palvelusta perittävä maksu (ns. sakkomaksu), samoin kuin vastaavista, käyttämättä jätetyistä sakkomaksun piiriin kuuluvista muista palveluista.

1.10 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu

Asiakasmaksulaki 3 §.

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 18 vuotta käyttäneiltä

56,70 €, mikäli asiakas on ilman hyväksyttävää syytä jättänyt saapumatta varatulle vastaanotolle tai asianomaiseen yksikköön; eikä asiakas tai hänen edustajansa ole ennalta peruuttanut vastaanottoaikaa tai palvelua.

Maksu peritään ennalta peruuttamattomista terveydenhuollon palveluista ja sosiaali- ja terveydenhuollon lyhytaikaisesta hoito- tai asumispalvelusta. Maksu peritään myös muutoin asiakkaalle maksuttomista palveluista.

Maksun saa kuitenkin periä vain, jos maksun perimistä ei ole pidettävä kohtuuttomana ja hyvinvointialue on varauksen yhteydessä ilmoittanut mahdollisuudesta periä tässä tarkoitettu maksu sekä antanut ohjeet ajan tai paikan peruuttamiseksi ennalta. Maksun perimistä sekä ajan tai paikan peruuttamista koskevat tiedot on annettava siten että asiakas riittävästi ymmärtää niiden sisällön.

Maksun saa periä myös siinä tilanteessa, että hyvinvointialueen hoitoyksikkö on asiakkaan tai tämän edustajan aloitteesta varannut asiakkaalle vastaanottoajan tai paikan lyhytaikaiseen hoito- tai asumispalveluun. Tällöin maksun periminen edellyttää, että käyttämättä jätetystä palvelusta perittävästä maksusta tehdään ilmoitus ja ohjeet annetaan kirjallisesti, ja että asiakasta tai tämän edustajaa muistutetaan asiakkaalle varatusta ajasta tai paikasta.

1.11 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun

Asiakasmaksulaki 10 k §.

Hyvinvointialue perii jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta, pitkäaikaisesta asumispalvelusta, pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta ja pitkäaikaisesta perhehoidosta maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä.

Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

2 Terveystenhuollon asiakasmaksut

2.1 Perusterveydenhuollon asiakasmaksut

Käyntimaksu 28,20 €

Asiakasmaksulaki 5 § 1 a. Asiakasmaksuasetus 7§.

- Käyntimaksu peritään 18-vuotta täyttäneiltä kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen sote-keskuksissa kalenterivuoden aikana ja koskee myös lääkärikäynnin korvaavaa etävastaanottoa tai lääkärin chat-vastaanottoa.
- Maksua ei peritä, jos lääkäri lähettää potilaan käynniltä keskussairaalan yhteispäivystykseen saman päivän aikana saman syyn vuoksi.
- Maksua ei peritä, jos asiakas on sisään kirjattu lyhyt- tai pitkäaikaiseen laitoshoittoon samaan tai toiseen hoitolaitokseen.
- Maksua ei peritä asiakkaalta, jolla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus, tai joka on osallistunut Lotta Svärd -järjestön pikkulotta toimintaan.

Päivystysmaksu 38,70 €

Asiakasmaksulaki 5 § 1 a. Asiakasmaksuasetus 7 §.

- Päivystysmaksu peritään 18 vuotta täyttäneiltä arkisin klo 20 jälkeen sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä ja koskee myös kiireellistä ajanvarauskäyntiä.
- Päivystysmaksua ei oteta huomioon käyntimaksukertoja laskettaessa.
- Maksua ei peritä, jos lääkäri lähettää potilaan käynniltä keskussairaalan yhteispäivystykseen saman päivän aikana saman syyn vuoksi. Jos asiakas otetaan välittömästi sote-keskuksen osastolle hoidettavaksi, häneltä ei peritä päivystysmaksua, vaan hoitopäivämaksu.
- Maksua ei peritä asiakkaalta, jolla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus tai joka on osallistunut Lotta Svärd- järjestön pikkulotta toimintaan

Erikoislääkärin vastaanottokäyntimaksu 66,70 €

Asiakasmaksuasetus 8 §.

- Erikoislääkärin vastaanottokäynnistä sotekeskuksessa peritään 18 vuotta täyttäneiltä poliklinikkamaksu.
- Maksua ei peritä, jos asiakas on sisään kirjattu lyhyt- tai pitkäaikaiseen laitoshoitoon samaan tai toiseen hoitolaitokseen
- Maksua ei peritä asiakkaalta, jolla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus tai joka on osallistunut Lotta Svärd- järjestön pikkulotta toimintaan.

Päiväkirurgiamaksu 218,70 €

Asiakasmaksuasetus 8 a §

- Erikoislääkärin tekemästä päiväkirurgisesta toimenpiteestä sotekeskuksessa peritään 18-vuotta täyttäneiltä päiväkirurgiamaksu.

Hoitajan vastaanottokäynti sotekeskuksessa

Asiakasmaksulaki 5 § 1 a.

Perusterveydenhuollossa sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan vastaanotot ovat maksuttomia, kun hoitovastuu on hoitajalla. Mikäli vastaanottotapahtuma muuttuu lääkärin vastuulle, peritään käyntimaksu tai arkisin klo 20 jälkeen, lauantaisin, sunnuntaisin, pyhäpäivinä päivystysmaksu.

Sarjahoitomaksu 18,60 €

Asiakasmaksuasetus 11 §

Sarjahoitomaksu voidaan periä 18 vuotta täyttäneiltä enintään 45 kertaa kalenterivuodessa.

Perusterveydenhuollon sote-keskuksessa sarjahoitomaksu voidaan periä:

- lääkinnällisestä kuntoutuksesta
- jatkuvasta dialyysihoidosta

**Fysioterapia, toimintaterapia, ravitsemusterapia, jalkaterapia
18,60 €**

Asiakasmaksuasetus 7 §

- Sote-keskuksessa annetusta yksilökohtaisesta fysioterapiasta, toimintaterapiasta, ravitsemusterapiasta ja jalkaterapiasta peritään 18,60 € hoitokerralta.

Ryhmätoimintamaksut

Ryhmätoiminta fysioterapia	1–3 kertaa	11,00 €
	4–6 kertaa	22,00 €
	7– kertaa	33,00 €
Ryhmätoiminta vesiterapia	10 kertaa	43,00 €
	15 kertaa	61,00 €
Ryhmätoiminta muut	8 kertaa	30,00 €
	10 kertaa	36,00 €
	15 kertaa	46,00 €
Omatoiminen kuntosalimaksu	3 kk	36,00 €

2.2 Suun terveydenhuolto

Asiakasmaksulaki 5 § 1a. Asiakasmaksuasetus 9 §, 9a §.

Perusmaksut

Perusmaksu suuhygienisti	13,80 €
Perusmaksu hammaslääkäri	17,90 €
Perusmaksu erikoishammaslääkäri	26,30 €

Ehkäisevä hoito 11,50 €

- Toimenpideluokituksen SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteet käyntikerralta.

Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan:

Vaativuusluokka: 0–2	11,50 €
Vaativuusluokka: 3–4	25,80 €
Vaativuusluokka: 5–7	51,20 €
Vaativuusluokka: 8–10	75,00 €
Vaativuusluokka: 11–	105,20 €

Suun ja leukojen erikoissairaanhoito

Sote-keskuksessa annettu suun ja leukojen erikoissairaanhoito

poliklinikkamaksu	66,70 €
päiväkirurgiamaksu	218,70 €

Kuvantamistutkimukset

Hammasröntgen	11,50 €
Panoraamaröntgen	25,80 €

Proteettiset toimenpiteet

Proteesin pohjaus	75,00 €
Proteesin korjaus	51,20 €
Akryyliosa- ja kokoproteesi	250,90 €
Kruunut ja sillat hampaalta	250,90 €
Rankaproteesi	304,50 €

- Jos potilas annettujen käyttöohjeiden vastaisen menettelyn tai ilmeisen huolimattomuuden vuoksi on aiheuttanut oikomislaitteen häviämisen tai vahingoittumisen, häneltä peritään uuden oikomislaitteen hankkimisesta tai vahingoittuneen laitteen korjaamisesta aiheutuneet hammastekniset kulut todellisten kustannusten mukaisina.

2.3 Perusterveydenhuollon sotekeskuksessa annettavien lääkärintodistusten ja -lausuntojen maksut

Maksulliset lääkärintodistukset ja -lausunnot 56,70 €

Todistusmaksun lisäksi lääkärikäynnistä peritään myös käyntimaksu 28,20 €.

- lääkärinlausunto vammaistukea varten = C-lausunto (lapsen hoitotuki, omaishoidon tuki, eläkkeensaajan hoitotuki, kuljetustuki, vammaistuki)
- lääkärinlausunto työkyvyttömyydestä / kuntoutustuesta (B2LAUS)
- lääkärinlausunto Nuoren Kuntoutusrahaa varten
- lääkärinlausunto harkinnanvaraista potilaan omasta ehdotuksesta lähtevää kuntoutusta varten
- potilaan itsensä (tai huoltajan) pyytämät vapaamuotoiset lääkärintodistukset (ja todistuksenomiset kopiot) erilaisia tarkoituksia varten (erityisruokavalio, matkatoimistoa varten, kuntosali jne.)
- todistus vapaaehtoisena armeijaan tai erikoisjoukkoihin hakua varten
- lääkärinlausunto ase-, lento- tai sukelluslupaa (SSLY:n oma kaavake, potilas tuo tullessaan) varten
- lääkärinlausunto oikeutta varten (pahoinpitely, holhous, testamentti yms. vapaamuotoinen lausunto)
- lääkärinlausunto edunvalvontavaltuutusta ja edunvalvontaa varten
- T-todistus ja vastaavat terveystodistukset
- todistus tai tieto syntymäajan kellonajasta
- vieraskielinen lääkärintodistus (esim. diabeetikoille todistus insuliinien käytöstä: Diabetesliitto >D-elämää > matkustaminen > Medical Certificate)
- lääkärinlausunto verottajaa varten
- E-lausunto, vapaaehtoisissa tapaturmavakuutuksissa
- hammaslääkärin todistus
- kansainvälinen rokotustodistus
- lääkärinlausunto liikkumisesteisen pysäköintitunnusta varten (inva-todistus)
- lääkärinlausunto työkyvyttömyydestä/ kuntoutustuesta (B2LAUS)

Lääkärintodistus ajo-oikeutta varten 68,10 €

- Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus (myös opintoihin liittyvä).

2.4 Maksuttomat lääkärintodistukset ja -lausunnot

Hoitoon liittyväksi todistukseksi katsotaan lausunto, jonka potilas tarvitsee jatkohoitopaikan järjestämiseksi/saamiseksi tai osoittaakseen työnantajalle/ oppilaitokselle tms. sairausloman tarpeen. Todistusmaksua ei saa periä todistuksista, jotka tarvitaan asiakkaan hoidon tai kuntoutuksen saamiseksi, sairausvakuutuslain (1224/2004) 5 luvun nojalla lääkekorvauksen saamiseksi tai sellaisen lyhytaikaisen sairausloman tarpeen osoittamiseksi, jonka kesto on enintään sairausvakuutuslain 8 luvun 7 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettun omavastuuajan pituinen.

Näitä ovat:

- todistus käynnistä
- todistus lapsen sairastumisesta (SE-todistus)
- todistus sairastumisesta (sairaanhoitajan antama todistus, SE-todistus)
- todistus sairauslomaa varten (A-TOD, B1LAU (sairasloma yli 60pv))
- matkatodistus/koulukyytitodistus sairauden perusteella (SV67)
- terveystarkastus kutsuntaa varten (PVTLL, kutsuntaikäiset miehet, vapaaehtoiset naiset)
- lääkärintodistuksen kaltaiset lähetteet (maksusitoumus, veteraanikuntoutus)
- kuolintodistus (EXITUS)
- todistus äitiys- ja vanhempainrahaa varten (SV75S)
- todistus kouluruokailua varten, koululiikunnasta vapautus (esim. SV-A – todistukselle laadittuna)
- lääkärinlausunto erityiskorvattavasta lääkkeestä (B1LAU)
- lääkärinlausunto hoitoon liittyvästä KELA:n kuntoutuksesta, mukaan lukien LAKU, Omaväylä, sopeutumisvalmennus (B1LAU)
- lääkärinlausunto Ylioppilastutkintolautakuntaa varten (YTLL)
- Lausunto ajoterveydentilan muutoksesta poliisille (AJOMUU)

2.5 Erikoissairaanhoidon asiakasmaksut

Poliklinikkamaksu 66,70 €

Asiakasmaksuasetus 8 §.

- Poliklinikkamaksu peritään 18 vuotta täyttäneeltä lääkärin vastaanottokäynnistä, käyntiä korvaavasta puhelusta, etävastaanotosta tai asiantuntijasairaanhoitajan

vastaanottokäynnistä. Poliklinikkamaksu peritään myös, mikäli kiireetön vastaanottokäynti on muutettu etävastaanotoksi.

- Poliklinikkamaksu peritään 18 vuotta täyttäneeltä lääkärin vastaanottokäynnistä, etävastaanotosta tai asiantuntijasairaanhoidajan vastaanottokäynnistä yhteispäivystyksessä.
- Samana päivänä tapahtuvat eri syistä johtuvat pkl-käynnit ovat kaikki maksullisia asiakkaalle, koskee myös etävastaanottoja ja asiantuntijasairaanhoidajan vastaanottoja.
- Psykiatrian poliklinikkakäynti on maksuton.
- Maksua ei peritä, jos asiakas siirretään poliklinikalta vuodeosastolle saman päivän aikana saman syyn vuoksi.
- Maksua ei peritä, jos asiakas on sisäänkirjattu lyhyt- tai pitkäaikaiseen laitoshoitoon samaan tai toiseen hoitolaitokseen.
- Poliklinikkamaksua ei peritä asiakkaalta, jolla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus tai joka on osallistunut Lotta Svärd -järjestön pikkulotta -toimintaan.

Hoitopuhelumaksu 30,90 €

Asiakasmaksuasetus 8 §

- Terveystieteiden ammattilaisen ja 18 vuotta täyttäneen potilaan välisestä erikoissairaanhoidon puhelusta, jossa potilas saa hoito-ohjeita, tai joka liittyy potilaalle tehtyihin tutkimusvastauksiin ja niihin liittyviin jatkohoito-ohjeisiin, peritään hoitopuhelumaksu.
- Jos samana päivänä on samasta syystä hoitopuhelu ja poliklinikkakäynti, on hoitopuhelu maksuton.
- Psykiatrian hoitopuhelu on maksuton.
- Hoitopuhelu kerryttää maksukattoa.
- Hoitopuhelumaksua ei peritä asiakkaalta, jolla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus tai joka on osallistunut Lotta Svärd -järjestön pikkulotta -toimintaan.

Soveltamisohje poliklinikkamaksun ja hoitopuhelumaksun perimisestä

Samana päivänä tapahtuva konsultaatio

Saman sairauden käsitettä arvioitaessa on tulkittava laajasti syy-seuraus suhdetta. Jos ei kyse ole samasta syystä johtuvasta konsultaatiosta, ovat molemmat käynnit maksullisia potilaalle.

Tutkimuskäynti ja siihen liittyvä vastaus

Pääperiaate on se, että potilaan käynteihin laboratorio- ja röntgentutkimuksissa liittyy aina myös vastaus, joka voidaan antaa uudella ajanvarauskäynnillä, etävastaanotolla, käyntiä korvaavalla puhelinvastaanotolla, hoitopuhelulla tai kirjevastauksena.

Tutkimuskäynti ja siihen liittyvä kirjevastaus on potilaalle maksutonta. Toimenpiteen jälkeen sovittu kontrollipuhelinsoitto on maksuton.

Käynti ravitsemusterapia- tai psykologiyksikössä

Käynnit kirjataan aina lähettävän erikoisalan käynniksi, ellei kyse ole samana päivänä annettavasta konsultaatiosta.

Jos lähete tulee yksityiseltä sektorilta suoraan ravitsemusterapia- tai psykologiyksikköön eikä tarkoitus ole kierrättää potilasta minkään erikoisalan kautta, käsitellään toiminta palvelujen myyntinä ulkopuoliselle asiakkaalle. Tällöin potilas itse ei maksa käyntimaksuja. Tapaus rinnastetaan laboratorio- ja röntgenpalveluiden myyntiin.

Käynti fysio- ja toimintaterapiayksikössä

Fysioterapia, toimintaterapia, jalkaterapia ja musiikkiterapia ovat asiakkaalle maksullisia.

Poikkeuksena ovat preoperatiiviset osastojaksohoitoon kiinteästi liittyvät terapiakäynnit. Lisäksi on huomioitava lääkinnällisestä kuntoutuksesta, sarjahoidosta ja apuvälinepalveluista todetut poikkeukset maksuttomina palveluina.

Sarjahoitomaksu 18,60 €

Asiakasmaksuasetus 11 §

Sarjahoitomaksu voidaan periä 18 vuotta täyttäneiltä enintään 45 kertaa kalenterivuodessa.

Kriteerit

- Lääkäri määrää etukäteen
- Hoidollinen peruste
- Hoito toistuu vähintään 3 kertaa
- Hoito annetaan toistaiseksi
- Toteuttaa terveydenhuollon ammattihenkilö tai nimikesuojattu ammattihenkilö
- Polikliininen hoito
- Osastojakson jatkumiselta välttyminen
- Lääkkeen määrän tai koostumuksen muuttaminen ei oikeuta pkl-maksun perimiseen

Seuraavat ovat erikoissairaanhoidossa aina sarjahoitoa kriteerien täytyessä:

- polikliinisesti toistuva lääkinnällinen hoito
- dialyysi
- suonensisäisesti annettavat sytostaatti-, antibiootti- ja biologiset lääkehoidot
- sädehoito
- hyposensibilisaatiohoito
- valohoito
- puhe- ja äänihäiriöhoito
- lääkinnällinen kuntoutus
- fysio-, toiminta-, jalka- ja musiikkiterapia
- haavan hoito

Sarjahoitoa ei ole röntgen- ja laboratoriotutkimukset

Sarjahoitomaksua ei peritä asiakkaalta, jolla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus tai joka on osallistunut Lotta Svärd -järjestön pikkulotta -toimintaan.

Päiväkirurgiamaksu 218,70 €

Asiakasmaksuasetus 8 a §.

- Peritään päiväkirurgisesta toimenpiteestä, joka tehdään suunnitellusti saman päivän aikana leikkaussalissa ja joka edellyttää yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä.
- Päiväkirurgiamaksu peritään alle 18-vuotiaalta, ellei päiväkirurgista toimenpidettä tehdä poliklinikalla.
- Päiväkirurgiamaksua ei peritä, jos vuosittainen maksukatto on saavutettu.

Soveltamisohje, päiväkirurgia

Mikäli asiakas joutuu hoidollisin perustein jäämään hoitopaikkaan toimenpidettä seuraavaan vuorokauteen, peritään päiväkirurgisen maksun lisäksi hoitopäivämaksu 66,90 €

Maksua ei peritä, jos asiakas on hoidon aikana sisäänkirjattu lyhyt- tai pitkäaikaiseen laitoshoidoon samaan tai muuhun hoitolaitokseen.

- Mikäli asiakas, jolta ei edellä mainitun mukaan peritä päiväkirurgista maksua, jää toimenpiteen jälkeen komplikaation tai muun vastaavan syyn takia osastolle, peritään häneltä ainoastaan 66,90 € hoitopäivämaksu (25,10 € jos potilaan maksukatto on saavutettu). Jos kyse on pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevasta potilaasta, peritään vain pitkäaikaisen laitoshoidon maksupäätöksen mukainen maksu.
- Lähettävä sosiaali- ja terveystieteiden keskus ei saa uloskirjata potilasta, koska häntä ei sisäänkirjoiteta erikoissairaanhoidon. Potilaan siirtokuljetukset poliklinikka- tai päiväkirurgiseen hoitoon ja takaisin maksaa laitos, jonka kirjoissa potilas hoidon aikana on. Jos potilas jää yöksi, hänet sisäänkirjoitetaan erikoissairaanhoidon ja siitä ilmoitetaan lähettävälle laitokselle. Tällöin myös paluukuljetus tulee erikoissairaanhoidon maksettavaksi.

2.6 Erikoissairaanhoidossa annettavien lääkärintodistusten ja -lausuntojen maksut

Erikoissairaanhoidon lääkärintodistukset ja -lausunnot 56,70 €

2.7 Käyttämättä tai peruuttamatta jätetty palvelu perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa

Käyttämättä tai peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu 56,70 €.

Asiakasmaksulaki 3§

- Peritään kaikista terveydenhuollon vastaanottopalveluista, etävastaanotoista, laboratorio- ja kuvantamiskäynneistä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon lyhytaikaisista hoito- ja asumispalvelupaikoista, jos asiakas on ilman hyväksyttävää syytä ja aikaa tai paikkaa perumatta jäänyt saapumatta palvelun piiriin.
- Näitä ovat esim. käynti tutkittavana tai hoidettavana sairaalassa, lääkärin, hoitajan, fysioterapeutin, toimintaterapeutin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanotolla, terveystieteiden lääkärin, hoitajan, terapioiden tai suun terveydenhuollon vastaanotolla.
- Maksu peritään 18 vuotta täyttäneeltä, vaikka itse palvelu tai käynti olisi potilaalle maksuton.

Käyttämättä tai perumatta jätetystä palvelusta perittävä maksu jätetään perimättä, jos käynnin peruuttamatta jättämiseen on hyvä syy

- alle tunnin myöhästyminen
- potilaan, lapsen tai muun omaisen äkillinen sairastuminen
- onnettomuus
- toisessa laitoksessa hoidossa olo
- ajanvarauskirje ei ole saavuttanut potilasta (Vaasan HaO:n päätös)
- ylivoimainen este, linja-auto- tai junalakko

Avohoidon maksua ei peritä jos:

- Kyse on psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta.
- Kyse on hengityshalvauspotilaan hoidosta.
- Kyse on jostakin seuraavista:

Tartuntatautilaissa (1227 / 2016) tarkoitetut rokotukset, 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun yleisvaarallisen tartuntataudin tutkimus, hoito ja

hoitoon määrättyt lääkkeet, yleisvaaralliselle tartuntataudille altistuneeksi todetun tai perustellusti altistuneeksi epäillyn karanteeni 60 §:n nojalla, yleisvaaralliseen tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi perustellusti epäillyn eristäminen 63 §:n nojalla sekä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuun valvottavaan tartuntatautiin sairastuneen hoitoon määrättyt lääkkeet sekä HIV-infektion, sankkerin, tippurin ja sukupuoliteitse tarttuvan klamydiainfektion tutkimus, hoito sekä hoitoon ja ehkäisyyn määrättyt lääkkeet.

- Kyseessä on erikoissairaanhoidon lain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lääketieteelliseen kuntoutukseen kuuluva neuvonta, kuntoutustarvetta ja -mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus ja kuntoutusohjaus.
- Kyseessä on ihmisen elimien, kudoksien tai solujen elävän luovuttajan tutkimus ja hoito.
- Potilas poliklinikalla suoritettua tutkimuksen jälkeen otetaan välittömästi sairaalaan hoidettavaksi.
- Potilaan vuosittainen maksukatto on saavutettu, ellei kyseessä ole tapaturmavakuutuslain (459/2015), maatalousyrittäjien (873/2015), tapaturmavakuutuslain, sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (460/2016) tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta hoidosta (maksaja vakuutusyhtiö).
- Kyse on samana päivänä ja samasta syystä tehtävästä konsultaatiosta.
- Potilas on hoidon aikana sisäkirjoitettu samaan tai johonkin muuhun hoitolaitokseen (maksaa lyhytaikaisen tai pitkäaikaisen laitoshoidon maksua)
- Potilas on alle 18-vuotias.
- Kyseessä on erikoissairaanhoidon apuvälinepalvelu.
- Kyseessä on SERI-potilaan terveyspalvelu.
- Äitiyspoliklinikalla annettava tutkimus, hoito ja seuranta, kun kyseessä on päihteitä käyttävä ja raskaana oleva.

2.8 Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa

Hoitopäivämaksu 66,90 €

Asiakasmaksulaki 5 § 1b. Asiakasmaksuasetus 12 §

Vuodeosaston hoitopäivämaksu peritään tulo-, sairaalassaolo- ja lähtöpäiviltä kalenterivuorokaudelta. Lähtöpäivältä ei peritä maksua, jos hoito jatkuu samana päivänä toisessa laitoksessa. Mikäli asiakas siirtyy asumispalveluysikköön, asiakkaalta laskutetaan lähtöpäivä.

Alle 18-vuotiaalta hoitopäivämaksu peritään enintään 7 hoitopäivältä kalenterivuodessa.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta ei saa periä hoitopäivämaksua niiltä täysiltä vuorokausilta, jolloin potilas on hoitojakson aikana poissa laitoksesta. Hoitojaksolta lomalle lähtö- ja paluupäivä ovat maksullisia.

Erikoissairaanhoidossa synnyttäneiden osastolla tapahtuva lapsen vuodeosastohoito yhdessä äidin kanssa on maksutonta. Perhehuoneen maksu on 50,00 euroa/vrk, eikä se kerrytä maksukattoa.

Hoitopäivämaksu psykiatrialla 30,70 €

Vuodeosaston lyhytaikaisen laitoshoidon maksu peritään tulo-, sairaalassaolo- ja lähtöpäiviltä kalenterivuorokaudelta. Lähtöpäivältä ei peritä maksua, jos laitoshoido jatkuu samana päivänä toisessa laitoksessa. Mikäli asiakas siirtyy asumispalveluysikköön, asiakkaalta laskutetaan lähtöpäivä.

Alle 18-vuotiaalta hoitopäivämaksu peritään enintään 7 hoitopäivältä kalenterivuodessa.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta ei saa periä hoitopäivämaksua niiltä täysiltä vuorokausilta, jolloin potilas on hoitojakson aikana poissa laitoksesta. Hoitojaksolta lomalle lähtö- ja paluupäivä ovat maksullisia.

Asiakasmaksuasetuksen 12 §:n mukaan lyhytaikaisessa laitoshoidossa olevalta potilaalta ei saa periä maksua mielenterveyslain (1116/90) 9 §:n perusteella järjestetyn tarkkailun ajalta, jos tarkkailtavaksi otettua henkilöä ei tarkkailun perusteella määrätä tämän lain 8 §:ssä tarkoitettuun tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Lyhytaikaisen laitoshoidon ylläpitomaksu maksukaton ylittymisen jälkeen 25,10 €

Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on sekä sote-keskusten osastoilla, että keskussairaalan somatiikan ja psykiatrian osastolla 25,10 €/hoitopäivä.

Päivä- ja yöhoidon maksu 30,70 €

Asiakasmaksulaki 5 § 1 b. Asiaksmaksuasetus 13 §.

- Peritään 18 vuotta täyttäneiltä kalenterivuorokaudelta, jos hoidollisin perustein on tarkoituksenmukaista, että henkilö on sairaalassa hoidettavana vain joko päivällä tai yöllä.
- Alle 18-vuotiaalta päivä- ja yöhoidon maksu peritään enintään 7 hoitopäivältä kalenterivuodessa.

Kuntoutushoidon maksu 23,00 €

Asiaksmaksulaki 5 § 1 b. Asiaksmaksuasetus 14 §.

- Alle 18-vuotiaalta hoitopäivämaksu peritään enintään 7 hoitopäivältä kalenterivuodessa.
- Lähtöpäivältä ei peritä maksua, jos hoito jatkuu samana päivänä toisessa hoitolaitoksessa. Mikäli asiakas siirtyy asumispalveluyksikköön, asiakkaalta laskutetaan lähtöpäivä.
- Maksukaton ylittymisen jälkeen kuntoutushoito on maksutonta erikoissairaanhoidon kuntoutusosastolla Seinäjoen keskussairaalassa.

2.9 Kotisairaalahoidon maksut

Kotisairaalahoito on määräaikaista, tehostettua kotisairaanhoitoa. Kotisairaalahoidon yhteydessä annettavat lääkkeet ja hoitosuunnitelman mukaiset hoitotarvikkeet sisältyvät hintaan. Terveystieteiden tutkimuslaki 25§ 2 mom.

Lääkärikäynti	25,80 €
---------------	---------

Muun henkilön käynti	16,40 €
----------------------	---------

Kotisairaalapalvelusta peritään 18 vuotta täyttäneiltä enintään 49,20 euroa/vrk.

- Kotisairaalan käyntimaksua ei peritä asiakkaalta, joka saa jatkuvaa ja säännöllistä kotisairaanhoitoa. Asiaksmaksuasetus 3 § 1 mom.

- Kotisairaalan maksut kerryttävät maksukattoa. Maksukaton ylittymisen jälkeen ei peritä kotisairaalan asiakasmaksuja.
- Kotisairaalan käyntimaksua ei peritä ympärivuorokautisen palveluasumisen asukkaalta
- Jos kotisairaalahoitoa annetaan perustason hoitona, jatkuvaa ja säännöllistä kotisairaanhoidoa saavan asiakkaan kohdalla kotisairaalahoito kasvattaa asiakkaan kotihoidon palvelutunteja. Tällöin tilapäisen kotisairaalahoidon asiakasmaksu laskutetaan jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon yhteydessä, eikä maksu kerrytä asiakkaan maksukattoa.

2.10 Palliatiivisen keskuksen maksut

Poliklinikkamaksu 66,70 €

- Poliklinikkamaksu peritään erityistason lääkärin tai asiantuntijasairaanhoidajan vastaanottokäynnistä tai etävastaanotosta 18-vuotta täyttäneiltä.

Lyhytaikaisen laitoshoidonmaksu 66,90 €

Asiakasmaksulaki 5 § 1b. Asiakasmaksuasetus 12 §

- Vuodeosaston hoitopäivämaksu peritään tulo-, sairaalassaolo- ja lähtöpäiviltä kalenterivuorokaudelta. Lähtöpäivältä ei peritä maksua, jos hoito jatkuu samana päivänä toisessa laitoksessa. Mikäli asiakas siirtyy asumispalveluysikköön, asiakkaalta laskutetaan lähtöpäivä
- Alle 18-vuotiaalta hoitopäivämaksu peritään enintään 7 hoitopäivältä kalenterivuodessa
- Lyhytaikaisesta laitoshoidosta ei saa periä hoitopäivämaksua niiltä täysiltä vuorokausilta, jolloin potilas on hoitojakson aikana poissa laitoksesta. Hoitojaksolta lomalle lähtö- ja paluupäivä ovat maksullisia

2.11 Polikliinisen päiväsairalatoiminnan maksut

Päiväsairalatoiminnan päiväkäynnistä peritään 18-vuotta täyttäneiltä.

Perustason päiväkäynti 15,00 €

Erityistason päiväkäynti 66,70 €

2.12 Pitkäaikaisen laitoshoidon maksut erikoissairaanhoidossa

Asiakasmaksulaki 7 c §, asiakasmaksuasetus 15 §

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevilta peritään maksukyvyn mukainen maksu (ks. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen ohje pitkäaikaisen laitoshoidon maksut erikoissairaanhoidossa).

- Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta 18 vuotta täyttäneeltä potilaalta peritään viideltä loma- tai muulta poissaolopäivältä maksu, yli viisi päivää ylittäviltä poissaolopäiviltä ei peritä maksua.
- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue laskuttaa Vanhan Vaasan sairaalassa ja Niuvanniemen sairaalassa pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevien maksukyvyn mukaiset asiakasmaksut potilailta, joiden kotikunta on Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella.

3 Ensihoitopalvelu

Asiakasmaksuasetus 10 §

Ensihoitoa on äkillisesti sairastuneen tai loukkaantuneen potilaan kiireellisen hoidon antaminen ja tarvittaessa potilaan kuljettaminen hoitoyksikköön. Ensihoitopalvelu ja siihen liittyvä sairaanhoito ovat osa terveydenhuoltoa.

Terveysturvalain 1326/2010 perusteella ensihoidon järjestämisvastuu siirtyi sairaanhoitopiireille 1.1.2013 alkaen. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue järjestää 1.1.2024 alkaen ensihoitopalvelun omana toimintana, maakunnallisen mallin mukaisesti.

- Ensihoidon ambulanssikuljetuksesta peritään sairausvakuutuslain mukainen omavastuuosuus 25,00 €
- Kun potilas hoidetaan kohteessa lääkärin konsultaation perusteella, peritään sairausvakuutuslain mukainen omavastuuosuus 25,00 €

4 Sosiaalihuollon asiakasmaksut

4.1 Tukipalvelut

Sosiaalihuoltolaki 19 §

Tukipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joilla luodaan ja ylläpidetään henkilön kodissa sellaisia olosuhteita, että hän voi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti, sekä palveluja, joiden avulla henkilö voi saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Tukipalveluina järjestetään henkilön yksilöllisen tarpeen mukaan: ateriapalvelua; vaatehuoltopalvelua; siivouspalvelua; asiointipalvelua; osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää tai tukevaa palvelua. Tukipalveluja järjestetään henkilölle, joka tarvitsee niitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi tukipalveluja järjestetään henkilölle, joka tarvitsee niitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

4.1.1 Ateriamaksut

Kotiin kuljetettavat ateriat

Hyvinvointialueen järjestämä kotiin kuljetettava ateriapalvelu on tarkoitettu kotona asuville asiakkaille, jotka eivät pysty sairauden tai alentuneen toimintakyvyn vuoksi valmistamaan aterioitaan itsenäisesti, läheisten turvin tai ruokailemaan kodin ulkopuolella.

Kotiin kuljetettujen aterioiden tilausmäärä tulee olla vähintään kolme (3) ja enintään seitsemän (7) aterialla viikossa. Palvelun toteutuessa ainoana palveluna ruoan lämmityksestä ei voi syntyä kotihoidon asiakkuutta. Tällöin tulee pohtia muita vaihtoehtoja.

Kotiin kuljetettu kylmä ateria	6,00 €/ateria
Kylmäaterian kuljetus	3,50 €/kuljetus
Kotiin kuljetettu lämmin ateria + kuljetus	8,50 €/ateria

Ateria toimipisteessä, ulkopuoliset	7,00 €/ateria
--	----------------------

Ateriamaksut toimintayksikössä

Asiakkaalta peritään joko kaikki ateriat (ateriapäivän hinta) tai yksilöllisesti hänen tilaamansa ateriat. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen osalta ateriamaksu sisältyy asiakkaan kuukausimaksuun. Jos asiakas on kokonaan enteraalisisä ravitsemuksessa (letkuruokinta), niin ateriamaksua ei peritä. Asiakas maksaa itse tarvitsemansa ravintoliuokset.

Aamupala (12 %)	2,00 €
Lounas (40 %)	6,80 €
Välipala/Kahvi (6 %)	1,10 €
Päivällinen (30 %)	5,10 €
Iltapala (12 %)	2,00 €
Koko ateriapäivä (100 %)	17,00 €

4.1.2 Turvapalvelut

Turva-auttamispalvelu tarkoittaa turvapuhelinta ja turvaranneketta, jolla asiakas voi hälyttää apua, mikäli hän sitä tarvitsee terveydentilastaan tai muusta syystä johtuen. Palveluun oikeutettuja ovat ensisijaisesti kotihoito-, omaishoito- ja vammaispalveluasiakkaat ja erityisellä harkinnalla myös muut asiakkaat. Palvelu voidaan myöntää myös määräajaksi. Asiakkaan hälyttäessä auttajakäynnit tekee ensisijaisesti asiakkaan läheinen tai muu sovittu henkilö.

Turva-auttamispalvelut 29,00 € /kk

- Sisältää laitevuokran, laitteen sim-kortin, hälytysten vastaanoton ja laitteen huoltotyöt.

Turvapalveluiden lisälaitteista peritään yrityksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaiset hinnat asiakkailta.

Turva-auttajan käynti 20,00 €/käynti

Turvalaitteiden asennus 30,00 €

Korvaus rikkoutuneesta tai kadonneesta turvapuhelimesta, GPS-rannekkeesta tai lisälaitteesta peritään asiakkaalta sen suuruisena, kuin hyvinvointialue maksaa hankkiessaan rikkoutuneen/hävinneen laitteen

tilalle uuden vastaavan laitteen. Korvaus peritään näissä tilanteissa, vaikka palvelut päättyisivät.

4.1.3 Kauppapalvelu

Kauppapalvelu sisältää päivittäistavaroiden tilaamisen kaupasta ja kauppatavaroiden kuljetuksen kaupasta kotiin. Palvelun tuottamisen tavassa voi olla aluekohtaisia eroja. Yhteistyökumppaneina toimivat kaupat huolehtivat kauppatavaroiden keräämisestä. Ensisijaisesti toivotaan kaupan huolehtivan myös tavaroiden kotiin kuljettamisesta. Ellei kuljetus toteudu, voidaan kuljetus järjestää hyvinvointialueen organisoimana.

Kauppapalvelu on tarkoitettu kotihoidon palveluiden piirissä oleville asiakkaille.

Ruokatarvikkeiden keräily	8,00 €/kerta
Kuljetus	5,00 €/kerta

4.1.4 Asiointipalvelu

Asiointipalvelulla tarkoitetaan mm. asiakkaan vaateostoksista tai apteekkiasioinneista huolehtimista ensisijaisesti yhdessä asiakkaan kanssa. Asioinnit hoidetaan ensisijaisesti lähipiirin toimesta. Pankki ja raha-asiat hoitaa asiakas itse tai hänen läheisensä tai edunvalvoja. Kotihoito ei vastaanota asiakkaan maksukorttia tai käteistä rahaa.

Palvelu voidaan myöntää vasta kun kaikki muut auttavat tahot on kartoitettu, eikä niitä ole. Palvelua myönnettäessä otetaan huomioon asiakkaan kokonaistilanne ja palvelut voidaan myöntää myös määräaikaisena.

Asiointipalvelu on tarkoitettu kotihoidon palveluiden piirissä oleville asiakkaille.

Asiointipalvelu	13,50 €/kerta
-----------------	---------------

4.1.5 Vaatehuolto

Vaatehuoltopalvelu voidaan myöntää tukipalveluna silloin kun se suoritetaan muualla kuin asiakkaan kotona tai kodin yhteydessä olevassa pyykkitilassa. Vaatehuollolla tarkoitetaan asiakkaiden käyttövaatteiden,

vuodetekstiilien ja pyyhkeiden pyykinpesua, kuivausta ja viikkaamista. Vaatehuolto ei sisällä silittämistä, mankelointia.

Vaatehuolto sisältyy ainoastaan kotihoidon palvelun piirissä oleville asiakkaille ja palvelu voi olla myös määräaikainen. Palveluun eivät sisälly sisustustekstiilien, juhlavaatteiden, mattojen, huopien tai erityistä huoltoa vaativien tekstiilien pesemistä.

Mikäli asiakkaan vaatehuoltopalvelu järjestetään pesulapalveluna, pesula laskuttaa ko. palvelun suoraan asiakkaalta.

Vaatehuolto	8,00 €/koneellinen
-------------	--------------------

Vaatehuolto	23,00 €/kk (mikäli muuta laskutusperustetta kilo tai koneellinen ei ole saatavissa)
-------------	---

Vaatehuolto	kilohinta, joka määräytyy Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja yrittäjän tekemän sopimuksen mukaisesti
-------------	---

4.1.6 Peseytymispalvelu

Asiakkaalla on mahdollisuus saada tukipalveluna peseytymispalvelua, mikäli hänellä ei ole asianmukaisia peseytymistiloja tai hänen toimintakykynsä estää pääsyn oman kodin tai taloyhtiön pesutiloihin tai asiakkaalla on jokin erityistarve esimerkiksi sairaus, jonka vuoksi oman kodin peseytymistilojen käyttö ei ole asianmukaista.

Palvelu sisältyy tarvittaessa kotihoidon palveluun tai voidaan myöntää harkinnanvaraisesti omaishoitajuuteen liittyvänä tukipalveluna.

Palvelu voidaan myöntää erityisellä harkinnalla myös ilman kotihoidon asiakkuutta. Palvelu tuotetaan kodin ulkopuolella.

Omaehtoinen peseytymispalvelu voidaan myöntää asiakkaalle, jonka peseytymistilat ovat kotona puutteelliset, mutta asiakas selviytyy peseytymisestä itsenäisesti ilman kotihoidon henkilökunnan valvontaa.

Peseytymispalvelu	8,00 €/kerta
-------------------	--------------

Omaehtoinen peseytymismahdollisuus	4,00 €/kerta
------------------------------------	--------------

Kuljetus/edestakainen	10,00 €
-----------------------	---------

4.1.7 Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävä tai tukeva palvelu ikäihmisten palveluissa

Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää tai tukevaa palvelua (ikääntyneiden kuntouttava päivätoiminta) toteutetaan ryhmätoimintana ikäihmisten palveluissa. Kuntouttava päivätoiminta on tavoitteellista ja määräraikaista kotona asuville ikääntyneille tarkoitettua päivätoimintaa, joka sisältää asiakkaan toimintakykyä tukevaa toimintaa mm. liikuntaa ja erilaisia toimintatuokioita sekä sosiaalista kanssakäymistä.

Kokopäiväryhmä (sis. lounaan ja kahvin)	17,00 €/kerta
Osapäivä ryhmä (sis. kahvin)	10,00 €/ kerta
Osapäivä ryhmä (sis. kahvin ja lounaan)	15,00 €/kerta
Etäryhmä	6,00 €/kerta
Edestakainen kuljetus	10,00 €

4.1.8 Muut tukipalvelut

Ohjattu liikuntasali-, kuntosali- ja vesivoimisteluryhmä	4,00 €/kerta
Harrastustoiminnan ryhmä	2,50 €/kerta

4.2 Kotihoito

4.2.1 Tilapäinen ja lyhytaikainen kotihoito

Lyhytaikainen kotona annettava palvelu on satunnaista, tilapäiseen tarpeeseen. Mikäli palvelu jatkuu yli 2 kk tai sen ennakoidaan olevan pitkäaikaista, palvelusta peritään jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelusta perittävä maksu.

Asiakasmaksuasetus 3 § 4 mom.

Kotihoidon arviointijakso	18,00 €/hoitopäivä
Kotikuntoutusjakso	18,00 €/viikko
Tilapäinen kotihoito	16,40 €/kotikäynti
Tilapäinen kotisairaanhoido	16,40 €/käynti
Tilapäinen fysioterapeutin/toiminta- terapeutin käynti	16,40 €/käynti

4.2.2 Etäkotihoito

Kuvapuhelinpalvelussa käytettävät etähoitolaitteet kuuluvat säännöllisen ja tilapäisen kotihoidon maksuun.

Kuvapuhelinlaite ei-säännöllisen kotihoidon asiakkaille 20,00 €/kuukausi

Lääkeautomaatti ei-säännöllisen kotihoidon asiakkaille 20,00 €/kuukausi sisältäen lääkkeiden koneellisen annosjakelupalvelun

Jos lääkehoito edellyttää lisäksi kotihoidon käyntejä, peritään niistä tilapäisen kotisairaanhoidon maksu (luku 4.2.1).

Etähoivapalvelu tarjotaan ainoastaan kotihoidon palveluiden myöntämisperusteet täyttävälle asiakkaille ja palvelu voi olla myös määräaikainen.

4.2.3 Jatkuva ja säännöllinen kotihoito

Sosiaalihuoltolaki 19a §

Asiakasmaksulaki 10 e §, 10 f §, 10 g § ja 10 i § ja asiakasmaksuasetus

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu peritään silloin, jos asiakas saa kotisairaanhoidon/kotisairaalahoidon/kotihoidon palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta. Pitkäaikaisen asumispalvelun maksu peritään silloin, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

Em. palvelujen kuukausimaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen keskimääräisten palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Maksun määräytyminen

Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu on vähintään kerran viikossa ja kaksi kuukautta kestävää palvelua. Etähoivan palvelusta peritään kotihoidon asiakasmaksuja vastaava kuukausimaksu palvelun tuntimäärän ja asiakkaan maksukyvyn mukaisesti. Asiakkaan

kuukausimaksu on enintään alla olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista. Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 389 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Taulukko 1: Tulorajat 1201/2020 10 e§

O/HENKILÖÄ						
	1	2	3	4	5	6
Tuloraja €/kk	653	1205	1891	2338	2830	3251

Taulukko 2. Maksuprosentit 1201/2020 10 e§

MAKSUPROSENTIT PERHEEN KOON MUKAAN/HENKILÖÄ						
Palvelutunnit h/kk	1 hlö	2 hlöä	3 hlöä	4 hlöä	5 hlöä	6 tai yli hlöä
0–4	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tai yli	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

Kotihoidossa perheen muodostavat yhdessä asuvat avio- tai avoliitossa olevat tai parisuhteensa rekisteröineet henkilöt ja heidän alaikäiset lapsensa, ja/tai jompikumpi vanhemmista alaikäisine lapsineen. Palveluasumisessa asuva tulkitaan yksin asuvaksi.

ESIMERKKILASKELMA	
1 hengen talouden tulot	1 000,00 €/kk
vähennetään tuloraja	-653,00 €/kk
erotus	347,00 €/kk
myönnetty palvelutunnit	9 h/kk
palvelutuntien mukainen maksuprosentti	17 %
kuukausimaksun laskukaava	347,00 €/kk x 17 %
asiakkaan kuukausimaksu	58,99 €/kk

Asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- laskennallinen metsätulo (tarkemmin asiakasmaksulaki 10 i §)

- opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin se säädetään veronalaiseksi tuloksi
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)
- elatusapu ja elatustuki

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea). Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä pitkäaikaisen asumispalvelun asiakkaalla perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

Tuloista tehtävät vähennykset

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

- Kun asiakas on siirtymässä pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen asumispalveluun, huomioidaan entisen asunnon todellisia kustannuksia enintään seuraavasti:
- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (393/2021) 32 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

4.2.4 Lapsiperheiden kotipalvelu (SHL 1301/2014)

Asiakasmaksulaki 10 e §, 10 f § ja 10 g §

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 18 a § mukainen palvelu. Kotipalvelua tuotetaan hyvinvointialueen omana palveluna.

Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksu

Tilapäisestä kotona annettavasta palvelusta voidaan palvelun käyttäjältä periä hyvinvointialueen päättämä kohtuullinen maksu. Maksut perustuvat käynnin pituuteen (Asiakasmaksuasetus 3 §).

Lapsiperheiden kotipalvelusta peritään tilapäisen kotipalvelun maksu, mikäli palveluntarve on enimmillään 1 käynti viikossa. Maksu määräytyy tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun päivittäisen käynnin pituuden mukaan alla olevan taulukon mukaisesti.

Käynnin kesto

0–2 tuntia 15,00 €

3–5 tuntia 20,00 €

5– tuntia 30,00 €

Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun maksua ei peritä, jos perheen bruttotulot alittavat perheeseen mukaisen maksuttomuuden ylärajan ao. taulukon mukaan tai perhe saa säännöllistä toimeentulotukea.

Sosiaalihuoltolain tai lastensuojelulain nojalla laadittuun lapsen asiakassuunnitelmaan perustuva lapsiperheiden kotipalvelu voidaan myöntää asiakasperheelle maksuttomana perheen taloudellisen tilanteen tai kokonaistilanteen perusteella.

Kun kotipalvelu on säännöllistä, enemmän kuin 1 käynti viikossa, määritellään kuukausimaksu asiakasmaksulain mukaisen taulukon perusteella asiakasmaksulain 10 f §:n mukaan huomioon otettavista tuloista. Tuloista tehdään asiakasmaksulain 10 g §:n mukaiset vähennykset.

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 389 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä jokaisesta seuraavasta henkilöstä.

Mikäli asiakas ei säännöllisen palvelun kuukausimaksun määrittelemiseksi toimita vaadittavia tulotietoja, asiakasmaksu on 25 €/h. Maksu perustuu toiminnasta aiheutuviin arvioituihin kustannuksiin.

Tulorajataulukko

Perheen koko henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja, euroa kuukaudessa	653 €	1205 €	1891 €	2338 €	2830 €	3251 €

4.3 Tuettu ja yhteisöllinen asuminen

4.3.1 Lyhytaikainen maksu tuetussa ja yhteisöllisessä asumisessa

Hoito, hoiva ja yksikössä toteutettava kuntoutus	3,00 €
Ateriamaksu (aamupala, lounas, päiväkahvi, päivällinen ja iltapala)	17,00 €
Asunnon vuokra	5,00 €
Siivous-, pyykkihuolto- ja turvapalvelut	3,00 €
Yhteensä:	28,00 €/päivä

Lyhytaikaisen hoidon maksu työikäisten yhteisöllisessä

palveluasumisessa (ml. Vammaisten palvelualueen asiakkaat, joilla asuminen myönnetty SHL:na)

Hoito, hoiva ja yksikössä toteutettava kuntoutus	3,00 €
Ateriamaksu	17,00 €
(aamupala, lounas, päiväkahvi, päivällinen ja iltapala)	
Asunnon vuokra	5,00 €
Siivous-, pyykkihuolto- ja turvapalvelut	3,00 €
Yhteensä: 28,00 €/päivä	

4.3.2 Pitkäaikainen tuettu ja yhteisöllinen asuminen

Tuetun ja yhteisöllisen asumisen maksut koostuvat ateriamaksuista (kohta 4.1.1.), tukipalvelumaksuista (4.1.) ja säännöllisen kotihoidon maksusta (kohta 4.4.2.).

Asiakassuunnitelmaan sisältyvistä yksilöllisistä tukipalveluista peritään niistä määritelty maksu (4.1.).

Asukas vastaa itse kotinsa päivittäistarvikehankinnoista (esim. roskapussit, wc-paperit) ja siivouksesta.

4.3.3 Lyhytaikainen asuminen hyvinvointialueen hallinnoimassa tilapäisasunnossa

Jos tilapäisasunnossa asumisen tarve pohjautuu pelkästään tilapäiseen asumisen tarpeeseen, niin palvelusta peritään vain asumisen kulut (vuokra ja mahdolliset siivous-, vesi- ja sähkölaskut, turvapuhelin). Mahdolliset turvarannekkeen auttamiskäynneistä syntyvät kulut laskutetaan asiakasmaksuasiakirjan kohta 4.1.2. mukaisesti.

Asukkaalta tullaan lisäksi asumisen jälkeen veloittamaan asunnon loppusiivouksen kustannukset. Siivouksen toteuttaa hyvinvointialueen tilaama palveluntuottaja.

Asumispäivä	11,00 €
-------------	---------

Asiakkaan tarvitessa asumisen lisäksi hoito- ja hoivapalveluita, asumisesta ja palveluista peritään seuraavasti:

Asumisjakso enintään 2 kuukautta, jonka aikana:

Asumispäivä 28,00 €

- Asumispäivä sisältää vuokran, tarpeen mukaisen kotihoitopalvelun, turvapuhelimen käytön sekä yhden aterian/päivä. Turva-
auttajakäynnit laskutetaan erikseen asiakasmaksuasiakirjan 4.1.2
mukaisesti.

Muut asiakkaan tarvitsemat ateriat asiakas maksaa omakustanteisesti tarpeensa mukaisesti (esim. aamupalatarvikkeet jne.)

Mikäli asiakas muuttaa väliaikaisesti tilapäisasuntoon ja hänellä on jo säännöllisen kotihoidon palvelut, keskeytetään ne ja otetaan tilapäisen asumisen ajaksi käyttöön asumispäivän hinta.

Jos asumisjakso kotihoidon tilapäisasunnossa pitkittyy yli kahden kuukauden ajaksi, asiakas maksaa asunnon vuokran vuokrasopimuksen mukaisesti ja käyttämistään palveluista normaalisti asiakasmaksuasiakirjan mukaisesti.

4.4 Ympäri vuorokautinen palveluasuminen ja perhehoito

4.4.1 Lyhytaikaisen hoidon maksu ikäihmisten palvelujen ympärivuorokautisessa palveluasumisessa

Hoito, hoiva ja yksikössä toteutettava kuntoutus	13,00 €
Ateriamaksu	17,00 €
(aamupala, lounas, päiväkahvi, päivällinen ja iltapala)	
Asunnon vuokra	5,00 €
Siivous-, pyykinhuolto- ja turvapalvelut	3,00 €
Yhteensä:	38,00 €/päivä

Sovelletaan myös mahdollisessa laitoshoidossa.

Osavuorokautinen päivä- ja yöhoito 22,00 €/päivä

Omaishoidon lakisääteisen vapaan ajalta maksu on asiakasmaksulain mukainen 12,80 €/vrk.

Lyhytaikaisen hoidon maksu työikäisten ympärivuorokautisessa palveluasumisessa (ml. Vammaisten palvelualueen asiakkaat, joilla asuminen myönnetty SHL:na)

Hoito, hoiva ja yksikössä toteutettava kuntoutus	5,00 €
Ateriamaksu (aamupala, lounas, päiväkahvi, päivällinen ja iltapala)	17,00 €
Asunnon vuokra	5,00 €
Siivous-, pyykinhuolto- ja turvapalvelut	3,00 €
Yhteensä:	30,00 €/päivä

4.4.2 Ikäihmisten ja työikäisten lyhytaikaisen hoidon maksut perhehoidossa

Lyhytaikainen perhehoito	28,00 €/toteutunut päivä
Osavuorokautinen perhehoito (lyhytaikainen)	20,00 €/päivä (jatkuva ja lyhytaikainen)

Asiakkaan kodissa tapahtuva perhehoito:

12,00 €/päivä alle 3 h/päivä

15,00 €/päivä 3–6 h

18,00 €/päivä > 6 h/päivä

Omaishoidon lakisääteisen vapaan ajalta maksu on asiakasmaksulain mukainen 12,80 €/päivä.

4.4.3 Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen ja perhehoito

Palvelu on pitkäaikaista, jos sen arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

Käyttövara

Asiakkaan sijoituessa sosiaalihoitolain (21 c §) mukaiseen pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen asumispalveluun hänelle varmistetaan omaan käyttöön jäävä käyttövara.

Asiakasmaksua määritettäessä tulee huolehtia, että asiakkaan maksut ovat kohtuulliset ja, että asiakkaalle jää riittävästi varoja käyttöön. Kun palvelulla pyritään tukemaan asiakkaan omatoimisuutta, osallisuutta, kuntoutumista ja siirtymistä kohti kevyempiä palveluja, on perusteltavaa huomioida käyttövara suurempana.

Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on

- ikäihmisten ympärivuorokautisessa palvelusasumisessa vähintään 182 €/kk
- työikäisten ja vammaisten pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa vähintään 240 €/kk
- pitkäaikaisessa perhehoidossa vähintään 182 €/kk

Maksun määräytyminen

Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, perhehoidossa ja laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyn mukaan määräytyvä kuukausimaksu. Maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty myöhemmin tässä luvussa mainitut vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen em. palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty tässä luvussa myöhemmin mainitut vähennykset.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista. Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalle vähintään 182 euroa kuukaudessa ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen asiakkaalle vähintään 122 euroa kuukaudessa.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrittäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa tarkemmin säädetään.

Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja perhehoidossa asiakas maksaa asumisestaan myös asumiskulut. Pitkäaikaisessa palveluasumisessa asukas tekee huoneenvuokralakiin perustuvan vuokrasopimuksen, jossa sovitaan vuokran suuruus ja muut vuokraehdot. Asiakkaalla tulee olla voimassa kyseiseen asuntoon kohdistuva kotivakuutus vastuuvakuutusosineen.

Asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiakasmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki (alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen)
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat veronalaista tuloa
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä perustuen asiakasmaksulakiin 10 d §)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

Huomioitavat vähennykset

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, pitkäaikaiseen perhehoitoon ja iäkkäiden pitkäaikaiseen laitosasumiseen siirtymistä enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnoista annetun lain (393/2021) 32§:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus vastuuvakuutusosineen)

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset maksun perusteena olevista tuloista pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa hoidossa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa:

- kohtuulliset asumismenot, joita pitkäaikaisesta palveluasumisesta tai asumisesta ammatillisessa perhehoitokodissa aiheutuu (vähennettynä asumistuella), asumismenoina vähennetään kohtuullinen
- vuokra, sekä lisäksi mahdolliset muut pakolliset asumismenot (erikseen perittävät sähkö, vesi ja saunamaksu)
- vähennyksinä huomioitavat muiden asumiskulujen määrät, mikäli eivät sisälly vuokraan
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla.
Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena.
- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.
- Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa iäkkäiden laitosasumisessa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai päivätoiminnan maksua.

5 Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon asiakasmaksut

Asiakasmaksulaki 4 §, 7 c §, 7 d §, 7 g §, 12 §, 14 §, asiakasmaksuasetus 21 §. L vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987, L kehitysvammaisten erityishuollosta 591/1977, vammaispalvelulaki 675/2023 (voimaan 1.1.2025) 1.1.2025 voimaantuleva uusi vammaispalvelulaki (675/2023) kumoaa vanhan vammaispalvelulain (380/1987) ja lain kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977). Uudessa vammaispalvelulaissa on kolmen vuoden siirtymäaika, jonka aikana vanhan vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaiset päätökset käsitellään uuden vammaispalvelulain mukaisiksi. Asiakasmaksulakia on muutettu (678/2023) vastaamaan uuden vammaispalvelulain palveluja ja muutokset tulevat voimaan 1.1.2025.

Asiakkaan maksut määräytyvät voimassa olevan lainsäädännön ja päätöksen perusteella.

Mikäli vammaispalvelupäätös tai kehitysvammalain mukainen päätös on annettu ennen 1.1.2025 päivää voimassa olleiden säännösten perusteella, määräytyy asiakasmaksu tai palvelun maksuttomuus asiakasmaksulain säännösten perusteella, jotka ovat olleet voimassa ennen 1.1.2025 ajankohtaa. Jos vammaispalvelupäätös tai kehitysvammalain mukainen päätös on annettu 1.1.2025 voimaan tulleiden säännösten perusteella, määräytyy asiakasmaksu tai palvelun maksuttomuus 1.1.2025 voimaan tulleiden asiakasmaksulainsäännösten perusteella.

Maksuttomat vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) ja kehitysvammalain (519/1977) nojalla järjestetyt palvelut

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetut palvelut: kuntoutus-ohjaus ja sopeutumisvalmennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut
- Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 § 2 momentissa tarkoitettu päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta

- Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.
- Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 11 §:n mukaiset tutkimukset (tutkimukset, joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin)

Kehitysvammalain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)
- kuljetus erityishuollon palveluihin (perusopetuksen matkat, kehitysvammaisten päivätoimintamatkat, aamu- ja iltapäivätoiminnan matkat, erityishuoltona annettavaa tilapäishoitoa koskevat matkat, erityishuoltona järjestettäviin tutkimuksiin kuuluvat matkat, mm. kuntoutussuunnitelma, kehitysarviotutkimukset)
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta

5.1 Asiakkaan maksuttomat palvelut uuden vammaispalvelulain (675/2023) nojalla 1.1.2025 alkaen

- valmennus (VPL 7 §), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta ja valmennukseen liittyvästä liikkumisen tuesta
- henkilökohtainen apu (VPL 9 §)
- erityinen osallisuuden tuki (VPL 12 §)
- vaativa moniammatillinen tuki (VPL 16 §), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta
- asumisen tuki (VPL 18 §), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta
- kotona järjestettävä lapsen asumisen tuki (VPL 19 §)
- uuden vammaispalvelulain (675/2023) 33 § 1 momentissa tarkoitettulle hengityslaitteen varassa elävälle henkilölle annettava hoito, ylläpito terveydenhuollon laitoshoidon aikana sekä hoitoon liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia.
- esteettömän asumisen tuki (VPL 22 §)

- lyhytaikainen huolenpito (VPL 24 §), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta
- päivätoiminta (VPL 25 §), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta
- kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminta (VPL 27 §), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta
- liikkumisen tuki (VPL 28 §). Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu
- VPL 34 §:ssä tarkoitetut muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavat palvelut tuettu päätöksenteko (14 §), kun palvelua aletaan järjestämään 1.1.2025 lukien

Kaikkiin edellä mainittuihin vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin liittyvä apu ja tuki ovat maksuttomia.

Lisäksi maksuttomia ovat:

- lyhytaikaisena huolenpitona järjestettävään aamu- ja iltapäivätoimintaan liittyvä ylläpito (VPL 24 §)
- päivätoiminnan (VPL 25 §) ja kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminnan (VPL 27 §) matkat (mikäli asiakas täyttää liikkumisen tuen palvelun myöntämisperusteet)
- asumisen tukeen ja kotona järjestettävään lapsen asumisen tukeen sisältyvät palvelut.

Asumisen tuesta ja henkilökohtaisesta avusta peritään saatua korvausta vastaava maksu, jos henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaispalvelulain nojalla, esimerkiksi työtapaturma- ja ammattitautilain tai liikennevakuutuslain nojalla (Asiakasmaksulaki 7 g §).

1.1.2025 voimaan tulevan kehitysvammaisten erityishuoltolain muutoslain (676/2023) palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto ja tahdosta riippumattomaan erityishuoltoon tai sitä edeltävään tutkimukseen määrätyn henkilön kuljetus toimintayksiköiden välillä

5.2 Päivä- ja työtoiminta

5.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta

Asiakkaan palvelu on järjestetty vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla:

Kuljetuksesta päivätoimintaan peritään omavastuuosuus, joka vastaa enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen vastaavan mittaisesta matkasta perittävää maksua.

Asiakkaan palvelu on järjestetty uuden vammaispalvelulain (675/2023) mukaisesti:

Matkat päivätoimintaan ovat maksuttomia, jos vammaisella henkilöllä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.

Vammaispalvelulain mukaisessa päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään ylläpitomaksu aterioista toteutuman mukaan:

Lounas	6,80 €
Välipala	1,10 €

Kehitysvammaisten työtoiminta

Asiakkaan palvelu on järjestetty kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) nojalla:

Erytyshuoltolain mukaiseen päiväaikaiseen työtoimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia.

Asiakkaan palvelu on järjestetty uuden vammaispalvelulain (675/2023) nojalla:

Vammaisen henkilön matkat työtoimintaan ovat maksuttomia, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa.

Työtoiminnassa peritään ylläpitomaksu aterioista toteutuman mukaan:

Lounas	6,80 €
Välipala	1,10 €

5.2.2 Asiakkaan palvelu on järjestetty kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) nojalla (Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta ja koulujen loma-ajan toiminta)

Erityishuoltolain mukaiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Erityishuoltolain mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään 16 vuotta täyttäneiltä ateriamaksu toteutuman mukaan.

5.3 Vammaisten asumispalvelut/ asumisen tuki (Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset)

5.3.1 Lyhytaikaisen huolenpidon maksu ja omaishoidontuen perusteella järjestetty vapaa

Lyhytaikainen asuminen ja asumisen arviointijaksot, joiden kesto on enintään 1 kk. Kotiin annettava tilapäinen hoito ja perhelomitus. Lyhytaikaisen hoidon asiakasmaksu sisältää asumis- ja ateriakulut sekä ylläpidon.

- Yli 16-vuotiailta 25 €/päivä
- Alle 16-vuotiailta peritään ateriamaksu 17 €/päivä
- Lakisääteisen omaishoidontuen vapaan ajalta peritään lapsilta ja aikuisilta 12,80 €. (Mikäli omaishoidon vapaa toteutuu esim. perhehoidossa peritään 12,80 €)
- Osavuorokautinen lyhytaikainen huolenpito (alle 10 tuntia)
Osavuorokausihoito 11,30 € Lyhytaikaisen huolenpidon maksu peritään edellä olevan mukaisesti, riippumatta siitä miten palvelu järjestetään (perhehoito, ostopalvelu). Sisältää kaiken lyhytaikaisen huolenpidon, mukaan lukien perhehoidon ja loma-ajan hoidon
- Lyhytaikaisena huolenpitona järjestettävään aamu- ja iltapäivätoimintaan liittyvä ylläpito on maksutonta.
- Kotiin järjestetystä lyhytaikaisesta huolenpidosta ei peritä asiakasmaksua. Ei kerrytä maksukattoa.

5.3.2 Maksu käyttämättä jätetystä palvelusta

Maksu käyttämättä jätetystä palvelusta peritään 18 vuotta täyttäneiltä asiakkailta 50,80 €/kerta (asiaksmaksulaki 3 §)

- Jos asiakas tai hänen edustajansa on varannut lyhytaikaisen huolenpidon hoito tai asumispalvelupaikan ja on ilman hyväksyttävää syytä ja paikkaa ennalta peruuttamatta (alle 24 tuntia palvelun

alkamisesta) jäänyt saapumatta varattuna aikana asianomaiseen yksikköön.

- Maksu voidaan periä, vaikka itse palvelu olisi maksuton.
- Maksu peritään, jos maksun perimistä ei ole pidettävä kohtuuttomana ja asiakkaalle on päätöksessä tai varauksen yhteydessä ilmoitettu mahdollisuudesta periä tämä maksu sekä annettu ohjeet ajan peruuttamiseksi ennalta.

5.3.3 Vammaisten asumispalvelun / asumisen tuen ateriamaksut

Vammaisten asumisessa sekä omissa asumispalveluissa että ostopalveluissa peritään kaikilta sama ateriamaksu. Ateriamaksu on kaikissa asumispalveluissa samansuuruinen (vrt. ikäihmiset, shl). Ateriamaksut pitävät sisällään ruuan valmistamiseen liittyvät välilliset ja välittömät kustannukset (kuten esim. elintarvikkeet, työ, energia, kuljetukset, valmistusvälineistö). Pääosin ateriat valmistetaan keskuskeittiöillä, josta ne kuljetetaan asumisyksiköihin. Asiakkaalta peritään joko kaikki ateriat (ateriapäivähinta) tai yksilöllisesti hänen tilaamansa ateriat. Vammaispalvelulain mukaisessa asumisessa peritään ateriamaksu toteutuman mukaan. Jos asiakas on kokonaan enteraalisisessä ravitsemuksessa (letkuruokinta) niin ateriamaksua ei peritä.

Kaikki päivän ateriat	17,00 €
Aamupala (12 %)	2,00 €
Lounas (40 %)	6,80 €
Välipala (6 %)	1,10 €
Päivällinen (30 %)	5,10 €
Iltapala (12 %)	2,00 €

5.3.4 Pitkäaikainen asumispalvelu / asumisen tuki (Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu)

Asiakas maksaa itse vuokran, sähkö- ja vesimaksut (voivat sisältyä vuokraan), ateriat ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset sekä ylläpitomaksun. Vuokraan sisältyy kiinteistön huoltomenot ja asukkaiden käytössä olevien yhteisten tilojen jyvitetty osuus.

Ylläpidonmaksu koostuu asumispalveluyksikön yhteisiin tiloihin ja yhteiskäyttöön tarkoitetuista, ylläpitoon liittyvistä aineista, tarvikkeista ja tavaroista. Ylläpitomaksu määrittyy lisäksi myös asiakkaan tarvitsemien,

hoivaan ja huolenpitoon sekä tukeen ja ohjaukseen kuulumattomista palveluista.

Asiakkaan ylläpitomaksu määritellään yksilöllisen tarpeen mukaisesti.

Ylläpitoon kuuluvia aineita, tarvikkeita ja tavaroita ovat:

- Siivousvälineet ja puhdistusaineet sekä paperit
- Viriketoimintaan liittyvät materiaalit (esimerkiksi, pelit, askartelutarvikkeet)
- Informaatiokulut (lehtimaksut, tv-maksut, kaapeli-TV, ICT, puhelin)
- Yhteisten tilojen sisustus (kalustus, juhlapyhäkoristeet, kukat ja kukkamullat jne.)
- Yhteisten tilojen ruokailuvälineet, tarjoiluastiat ja ruuanvalmistuksen välineistö
- Yleiset perushygieniatarvikkeet ja saunan käyttö

Jos asiakas on poissa yhtäjaksoisesti palveluasumisesta, poissaolon kuudennessa poissaolopäivästä alkaen ei ylläpitomaksua peritä.

Ylläpitomaksun päivähinta lasketaan jakamalla kuukausihinta 30:llä. sairaala- tai laitoshoitajakson ajalta ei peritä ylläpitomaksua.

1. maksuluokka 25 €/kk

- yhteisten tilojen ylläpito, yhteiset materiaalit

2. maksuluokka 70 €/kk

- Edellisen lisäksi vaatehuolto, omalla pyykinpesukoneella ja -aineilla tai yksikön koneilla. Henkilökunta kantaa päävastuun vaatehuollon toteutumisesta.
- Pyykin viimeistely asiakkaan kanssa toteutuu hoitotyönä.

3. maksuluokka 115 €/kk

- Edellisen lisäksi vaatehuolto toteutetaan aina yksikön pyykinpesukoneella ja aineilla tai käytetään pesulapalvelua. Pyykkiä syntyy päivittäin normaalia enemmän, joka sitoo henkilökunnan työpanosta.
- Pyykkihuolto tehdään asiakkaan puolesta

5.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito

5.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido

pitkäaikainen laitoshoido yli 18 v

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksuna (asiakasmaksuasetus 21 §): Pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakkaan tulojen mukainen kuukausimaksu: maksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 122 € kuukaudessa. Maksua määrättäessä huomioon otavat tulot, menot ja vähennykset määräytyvät kappaleessa 4.4.3. selvitetyin mukaan.

pitkäaikainen laitoshoido alle 18 v

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksuna (asiakasmaksuasetus 21 §): Pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakkaan tulojen mukainen kuukausimaksu: maksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 182 € kuukaudessa. Maksua määrättäessä huomioon otavat tulot, menot ja vähennykset määräytyvät kappaleessa 4.4.3. selvitetyin mukaan.

6 Vammaisen lapsen pitkäaikaisen asumisen tuki (asiakkaan palvelu on järjestetty vammaispalvelulain (675/2023) nojalla)

Hyvinvointialue voi periä lapsen elatuksesta aiheutuneiden kustannusten johdosta maksun, joka on enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n nojalla määräytyvän elatusavun suuruinen, jos se on perheen toimeentulon edellytykset ja perheen elatusvastuu huomioon ottaen perusteltua.

- Maksu jaetaan vanhempien kesken noudattaen, mitä lapsen elatuksesta annetun lain 2 §:n 1 momentissa säädetään vanhempien elatuskyvystä.
- Mikäli vanhempi on velvoitettu suorittamaan lapselle elatusapua, hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle suoritettavan elatusavun tai elatustuen siltä ajalta, jona hän asuu kodin ulkopuolella, ja käyttää elatusavun tai elatustuen kodin ulkopuolella järjestettävästä lapsen asumisen tuesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.
- Elatuksesta perittävän maksun tai elatusavun tai -tuen perimisen lisäksi hyvinvointialue voi periä kohtuulliseksi katsottavan maksun muista lapsen tai nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista. Lapsen henkilökohtaiseen käyttöön tulee jäädä käyttövaraa vähintään 182 euroa kuukaudessa.
- Lapselta ja hänen vanhemmiltaan perittävä maksu voi olla yhteensä enintään 500 euroa kuukaudessa (asiakasmaksulaki 7 d §)

6.1 Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain liikkumista tukevien palveluiden asiakasmaksut

Taksiliikenteen avulla järjestetystä palvelusta peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu.

Vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun / liikkumisen tukeen sisältyvä apu ja tuki on maksutonta.

Työmatkoista tai niihin rinnastettavista matkoista sekä korkeakouluasteen opiskelumatkoista peritään julkisen liikenteen kausi- ja sarjalippujärjestelmän mukainen hinta.

Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisissa liikkumista tukevista palveluista voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu.

Asiakkaalta peritään omavastuuosuus taksissa 31.3.2025 asti. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue laskuttaa asiakkaalta omavastuuosuudet 1.4.2025 alkaen.

Tulo- ja varallisuusharkinta

Sosiaalihuoltolain (23 §) mukaista liikkumista tukevaa palvelua myönnettäessä otetaan huomioon asiakkaan kokonaistilanne, mukaan lukien taloudellinen tarveharkinta. Tulo- ja varallisuusharkinnassa huomioidaan yksin asuvan hakijan tulot ja käteisvarallisuus (eli talletukset, osakkeet ja rahastot), tai jos hakija asuu yhteistaloudessa avio- tai avopuolison kanssa, hakijan ja puolison yhteiset tulot ja käteisvarallisuus.

Tuloraja yhden henkilön taloudessa on 1 200 €/kk ja kahden henkilön taloudessa 1 800 €/kk nettona.

Talletusraja yhden henkilön taloudessa on 6 000 € ja kahden henkilön taloudessa 10 000 €.

Omavastuuosuus

Jos matkasi pituus on **alle 15,1 km, omavastuuosuus on 2 €**. Matkat ajetaan suorinta reittiä.

Matkan pituus 15,1 km — 16 km	4,70 €
Matkan pituus 16,1 km — 20 km	5,50 €
Matkan pituus 20,1 km — 25 km	6,10 €
Matkan pituus 25,1 km — 30 km	6,80 €
Matkan pituus 30,1 km — 35 km	7,40 €
Matkan pituus 35,1 km — 40 km	8,20 €
Matkan pituus 40,1 km — 45 km	9,30 €
Matkan pituus 45,1 km — 50 km	10,10 €

jne.

Työ- ja opiskelumatkat

Asiakkaan omavastuuosuudeksi valitaan liikkumisalueesta riippuen edullisin saatavilla oleva julkisen joukkoliikenteen lipputuote. Asiakas saa ottaa mukaan maksutta yhden avustajan.

Vammaispalvelulain mukaisia opiskelumatkoja suorittavat 18 vuotta täyttäneet ja vanhemmat maksavat kuukausilipusta 35 €:n omavastuuosuuden.

Vammaispalvelulain mukaisista työmatkoista asiakkaan oman asuinkunnan alueella peritään julkisen liikenteen hinnaston mukaisesti kuukausilipun hinta 35 €.

Vammaispalvelulain mukaisista työmatkoista oman asuinkunnan alueen ulkopuolelle peritään kuukausilipusta 86 €:n omavastuuosuus.

Vammaispalvelulain mukaisia työmatkoja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntien alueen ulkopuolisiin kuntiin (esimerkiksi Vaasa) suorittavat asiakkaat maksavat 86 €:n kuukausilipun omavastuuosuuden korotettuna +30 %:lla.

Hyvinvointialue laskuttaa asiakkaalta työmatkojen omavastuuosuudet jälkikäteen kuukausittain.

Maksuttomaan koulutukseen oikeutetun opiskelijan on mahdollista saada Kelan koulumatkatukea, jos hänellä on vähintään 10 matkapäivää kalenterikuukaudessa ja jos koulumatka on vähintään 7 kilometriä yhteen suuntaan. 0–7 km koulumatkoista opiskelijat maksavat matkan itse. Matkalipun hinta ei vaikuta tuen saamiseen. Koulumatkatuki korvaa koulumatkojen kustannuksia. Opiskelija voi saada koulumatkatukea ensisijaisesti julkisella liikenteellä matkustamiseen tai koulukuljetukseen. Jos opiskelija ei voi käyttää julkista liikennettä tai koulukuljetusta, hän voi saada tukea itse järjestettyyn kulkutapaan, esimerkiksi omalla autolla kulkemiseen. Koulumatkatukea ei voi saada vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun tai sen asiakasmaksuihin.

Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevat vaikeavammaiset opiskelijat

Opiskelumatkojen asiakasmaksu vastaa Kelan kulloinkin myöntämän koulumatkatuen omavastuuosuutta seitsemän kilometriä ylittäviltä matkoilta. Asiakasmaksua ei peritä seitsemän kilometriä ylittäviltä 2. asteen opiskelumatkoista, jos asiakas on syntynyt vuonna 2004 tai sen

jälkeen ja asiakkaan perusopetus on päättynyt vuonna 2021 tai sen jälkeen. Alle seitsemän kilometriä pitkän matkasta peritään hyvinvointialueen kulloinkin vahvistama asiakasmaksu.

Terveystenhuoltoon liittyvät matkat eivät kuulu vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaan järjestettäviksi. Näiden korvaus perustuu sairausvakuutuslakiin tai korvaus tulee vakuutusyhtiöltä. Kelan korvattaviksi säädettyjä matkoja ovat esimerkiksi:

- lääkäri-, laboratorio- ja terapiakäynnit
- lääkinnällisen kuntoutuksen maksusitoumuksella hankittavien apuvälineiden sovitukset
- lääkärin määräämät tutkimus- ja hoitokäynnit